

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader ecologisch onderzoek Hemschool, Hem

projectnummer: 076.00.26.00.00.03

Onderwerp: Nader ecologisch onderzoek vleermuizen Hemschool, Hem

Datum: 08-09-2020

Inleiding

In het kader van de herinrichting van de locatie aan de Noorder Sluisstraat 31 in Hem, is een ecologische inventarisatie uitgevoerd door Van der Goes en Groot (d.d. 22 mei 2020). Uit de ecologische inventarisatie komt naar voren dat in de te slopen school mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat verblijfplaatsen aanwezig zijn, is nader onderzoek uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het nader onderzoek naar vleermuizen.

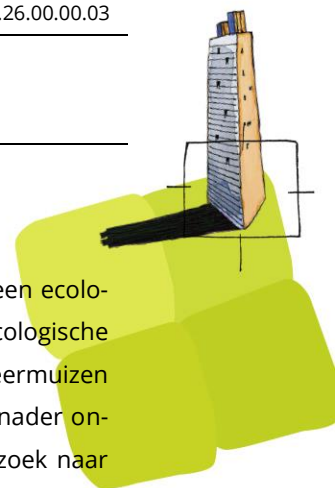
Nader onderzoek vleermuizen

METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017¹. Dit protocol is in 2009 ontwikkeld door bijdragen van meerdere partijen en wordt jaarlijks geëvalueerd door het Vleermuisvakberaad (deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO)).

Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar vaste verblijfplaatsen bestaat uit vier of vijf inventarisaties (vijf als bebouwing toegankelijk is voor laatvlieger) die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. In de voorliggende situatie zijn in de periode half augustus - begin oktober twee inventarisaties (avondbezoeken) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. In de kraamperiode zijn drie inventarisaties uitgevoerd in de periode half mei - half juli (twee avondbezoeken en één ochtendbezoek) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. De inventarisaties tijdens de paarperiode zijn gezien de grootte en onoverzichtelijkheid van de locatie uitgevoerd door één onderzoeker per inventarisatie. De eerste inventarisatie in de kraamperiode is uitgevoerd door twee personen en de overige twee inventarisaties door één persoon. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van

¹ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Pettersson D240x ultrasounddetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn zo nodig geluidsonnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd. De omstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ondergang	Weer	Temperatuur
26-08-2019	20:30 - 23:00	20:37	Onbewolkt, wind 2 Bft	24 °C
26-09-2019	20:30 - 22:30	19:24	Bewolkt, wind 4 Bft	17 °C
26-05-2020	21:35 - 23:35	21:43	Licht bewolkt, wind 2 Bft	16 °C
30-06-2020	03:15 - 05:20	05:12	Bewolkt, wind 2 - 4 Bft	14 °C
08-07-2020	21:50 - 23:50	21:58	Bewolkt, wind 2 - 3 Bft	27 °C

INVENTARISATIE PAARPERIODE

26 augustus 2019

Tijdens de avondronde op 26 augustus is vanaf 21:10 uur de eerste waarneming van vleermuizen gedaan. Hierbij zijn 3 - 4 laatvliegers waargenomen die gedurende 50 minuten bleven foerageren boven de open delen (schoolplein en trapveld) bij het plangebied. Om 21:12 uur is de eerste passerende gewone dwergvleermuis waargenomen langs de windsingel aan de zuidzijde van het plangebied die vanuit het noordoosten aan kwam vliegen. Later op de avond zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen aan de Noorder Sluisstraat en deze foerageren regelmatig en kort boven het schoolplein en trapveldje. Aan de westzijde van het schoolplein wordt zo nu en dan een baltsroep van gewone dwergvleermuis gehoord, maar dit dier heeft geen duidelijke binding met het schoolgebouw. Verder zijn enkele korte waarnemingen van een passerende gewone dwergvleermuis rond het schoolgebouw gedaan; maar deze lijkt of lijken geen binding met het pand te hebben.

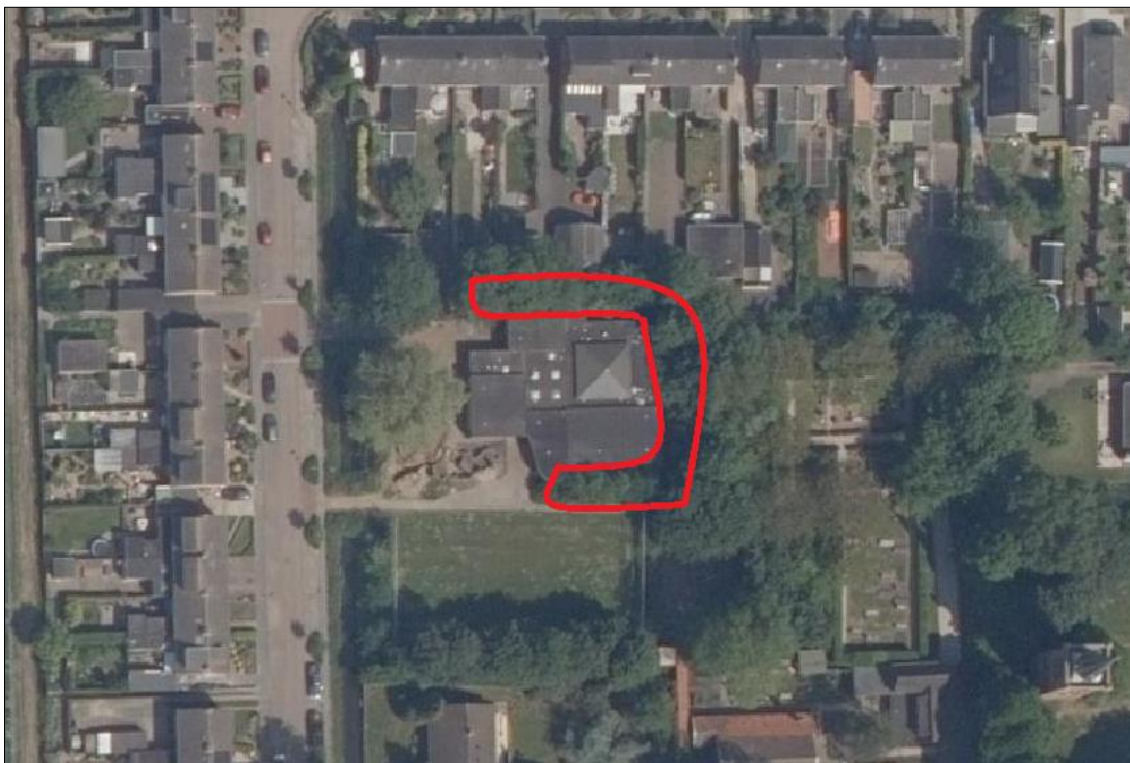
26 september 2019

Tijdens de tweede avondronde op 26 september zijn rond de Hemschool twee foeragerende dwergvleermuizen waargenomen, waarbij gedurende de inventarisatie regelmatig tijdens de vlucht baltsroepen worden gehoord. Deze waren voornamelijk geconcentreerd rondom de noord- en zuidoostzijde van de school. Hierbij was veelal één individu baltsend te horen en zo nu en dan was een tweede gewone dwergvleermuis baltsend te horen. Dit tweede individu was niet continu baltsend aanwezig in het plangebied, maar liet een enkele keer een baltsroep horen. Overige waarnemingen zijn gedurende deze inventarisatie niet gedaan.

Tijdens beide inventarisaties zijn geen vleermuizen gezien die uitvlogen vanuit de school, maar gezien de continue aanwezigheid van één baltsend dier langs de noord- en zuidoostzijde van het schoolgebouw, is waarschijnlijk sprake van één paarverblijf van gewone dwergvleermuis in de Hemschool. Het tweede dier was een enkele keer in het plangebied aanwezig terwijl het een baltsroep liet horen. De

aanwezigheid van het dier in het plangebied dat af en toe een baltsroep liet horen duidt niet op de aanwezigheid van een tweede paarverblijfplaats in de school.

Figuur 1. Locatie van het waargenomen paarterritorium van gewone dwergvleermuis (rood) tijdens de bezoeken op 26 augustus en 26 september (bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl).

INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

26 mei 2020

Tijdens de avondronde op 26 mei is om 22:23 uur de eerste waarneming van een passerende gewone vleermuis gedaan boven het grasveld ten zuiden van de school. Kort na de eerste waarneming zijn drie laatvliegers waargenomen die vanaf het oosten over het plangebied vlogen en korte tijd foerageerden boven het grasveld aan de zuidzijde van de school. Tussen 23:00 en 23:20 uur zijn nogmaals twee foeragerende laatvliegers boven de school waargenomen en zijn enkele passerende gewone dwergvleermuizen aan de westzijde bij het schoolplein waargenomen. Verder is tijdens deze ronde een egel waargenomen binnen het plangebied. Uitvliegende dieren zijn niet waargenomen.

30 juni 2020

Tijdens de ochtendronde op 30 juni is rond en in de omgeving van de Hemschool regelmatig één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Na 4:20 uur zijn geen waarnemingen meer ge-

daan van vleermuizen in het plangebied of in de directe omgeving. Verder zijn geen invliegende dieren waargenomen en ook zijn geen vleermuizen waargenomen die binding met het schoolgebouw vertoonden.

8 juli 2020

Tijdens de avondronde op 8 juli is de eerste waarneming van vleermuizen om 22:23 uur gedaan. Het ging hierbij om een laatvlieger die kort foeragerend boven het grasveld ten zuiden van de school is waargenomen. Rond 22:45 uur is een tweede laatvlieger en een gewone dwergvleermuis waargenomen rondom de school. Verder is om 23:43 uur een passerende gewone dwergvleermuis ten westen van het schoolgebouw waargenomen. Uitvliegende dieren of dieren die een duidelijke binding met het schoolgebouw vertoonden zijn niet waargenomen.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Op basis van de hierboven beschreven inventarisatie kan worden geconcludeerd dat in de te slopen school aan de Noorder Sluisstraat 31, één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is aan de noord- of oostzijde van het gebouw. Tijdens het onderzoek zijn geen kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Verder zijn geen verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten aangetroffen.

Tevens vormt het plangebied een klein onderdeel van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Tijdens de bezoeken zijn geen belangrijke vliegroutes van vleermuizen in of langs het plangebied vastgesteld.

Conclusie

Bij de sloop van de school gaat één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis verloren. Daarom is voor het plan voor de locatie Hemschool in Hem een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig.